

Ilaalcha Addaa

Warreen nama daddabarsan ilaalcha hin jijjiiramne tokkoof illee kan madaalan miti

- Warreen nama daddabarsan yeroo heddu daa'imni iyyuu isaan beekti.
- Warreen nama daddabarsan yeroo heddu daa'immanii fi dargaggoota saaxilamaniif wantoota akka nyaataa, qarshii, huccuu fi iddoo jireenyaa isiniif kennina jechuudhaan irratti xiyyeeffatu.
- Warreen nama daddabarsan namoota dhuunfaa bakka tajaajila hawaasaa kanneen akka laabirarii, moolii yookin mana baruumsaa keessa hojjatanitti michoomuun hojii kanaaf filatu.
- Warreen nama daddabarsan namoota dhuunfaa yeroo heddu karaa miidiyaa hawaasaa fi appilikeeshinii bilbilaatiin itti dhiyaatu.
- Warreen nama daddabarsan waan hundumaa akka waan qabanii fi gaaffii hundumaaf deebii qabanii of fakkeessun hojjatu. Salphaatti nama waliin wal baru.

Waa'ee daddabarsa namaa yookin saamicha dhufuu danda'uu daa'imatti himuu

- Daa'imti haala keessa jiru/tu akka daddabarsa namaa yookin saamichatti hubachuu dhiisuu mala. Waa'ee waanta ta'aa jiruu waan jedhan yoo qabaatan illee, akka nama saaxilameetti of ilaaluu dhiisuu malu.
- Ijoollen/daa'imman miidhaa daddabarsa namaa yookin saamicha (yookin waanta nama suukaneessu) isaan irra gahe yoo ifa baasan, ija hin taaneen hin ilaalinaa yookin wan isaan qaanessu jedhamuunii hin qabu.
- Mallattoodhaan haasa'uun barbaachisaadha. Akka isaan hin cufnetti mallattoo afaanii ofii kee fi kan daa'ima irratti of eegganoo godhi.
- Yommuu mallattoodhaan haasoftan daa'imti haasaa yoo dhaabe yookin addaan kute, yeroo mijateeffitti akka si wajjain haasa'auuf/tuuf hin dirqisiisin.
- Daa'imni sun qaama nama miidhaan saala irra gahuuf dubbatu, terapistii, yookin nama na gargaara jedhanii yaadan wajjin haasa'uudhaaf fedhii qabaachuu fi dhisuu gaafadhu.
- Daa'ini haala rakkisaa keessa yoo jiraate/tte, osoo hin eeyyamsiisiin dhimmicha gidduu galuu ni dandeessa, garuu kana akka carraatti fayyadamuun adeemsicha keessatti hirmaachisuuf walitti dhufeenya ijaari.

Daa'ima daddabarsa namaatiin yookin saamicha humnaatiin miidhame/te gargaaruu

- Daa'imni kamiyyu ciminaa fi fedhii dhuunfaa qabu.
- Tajaajiloonni akkamii akka isaan barbaachisu yookin gargaaru daa'ima gaafadhu.
- Haalota daddabarsaa yookin saamichaa keessaa bahuun daa'imaaf adeemsa rakkisaa fi yaalii si'a heddu gochuu kan gaafatu ta'uu danda'a.
- Icciiiti daa'ima eeegi. Seenaan isaanii kan isaaniti. Nageenya qooda fudhattoota hundumaatiif jecha icciitii eenyummaa daa'ima haala kamiyyuu keessatti eeguun baay'ee murteessadha.

Gulantaa Itti aanu

- **Rakkina hamaa keessa yoo taate:** 911 tti bilbili
- **Qaama daa'ima eegu yookin seera kabachiisutti gabaasi.** Seerri Minesootaa naamota gabaasudhaaf eeyyama qaban barabaada (fkn, guddisee) sababni isaa daa'imni yookin dargaggeessa sana kan beekan yookin dhuguma dhiibbaan irra ga'uu yookin miidhamni irra gahuu kan amanan yoo ta'e yookin waggoota sadan darbaniif haala kana keessa kan ture/te ta'uu yoo amanan. Daa'ima fayidaa saal qunnamtiitiif daddabarsuun, namni kana godhe eenyu illee yoo ta'e, daa'ima balaa irraa ittisuuf gabaafamuu qaba. Maatiin yookin deeggarsa kennitootni gabaasudhaaf aangoo hin qaban yoo ta'e illee daa'ima keetiif gargaarsa gochuudhaaf ejansii fayyummaa daa'ima naannoo keetti argamutti gabaasuu ni danda'u.
- **Waa'ee Iddoo Naanna'insa Doonii Naannoo (Safe Harbor Regional Navigator) keetii haas'aa.** Daa'imni kee balaa daddabarsa namaa yookin saamichaaf kan saaxilame/te taa'uu yoo shakkite gargaarsaf yookin wabiwan waliin wal qunnamsiisuf, Iddoo Naanna'insa Doonii Naannoo (Safe Harbor Regional Navigator) kee qunnamuu ni dandeessa. Kaartaan tajaajiloota Doonii Nagaa (Safe Harbor) qunnamtii odeeffannoo fi guutummaa naannichaatti naannoo tajaajila Iddoo Naanna'insawwan Doonii Naannoo (Safe Harbor Regional Navigators) agarsiisa.
- **Nageenya daa'imaa eeguuf karoora qopheessi.** Karoo nageenyaa baasuuf daa'ima waliin haasa'i. Gargaarsa Navigatori Naannoo, dhiheessaa Doonii Nagaa (Safe Harbor) yookin ogeeyyii daa'ima waliin hojjataniin deeggaramuun kun hojjatamuu ni danda'a. Yaadota karoora nageenyaaf ta'anii fi haala qabatamaa keessatti sadarkaa itti tarkaanfiin fudhatamu argachuuf haala addaa garaa keessatti daa'aima waliin haasa'i. Dabalataanis, hiriyoota yookin dargaggoota keessaa wajjin haasa'uudhaaf eenyu amanamaa akka ta'e wajjin mariyadhu. Karoorri nageenya taatee sochoosuu akka danda'u beeki.

Wabii

- [\(Mummee Tajaajilawwan Doonii Nagaa Nama Minesootaa\) Minnesota Department of Human Services Safe Harbor](https://mn.gov/dhs/partners-and-providers/program-overviews/child-protection-foster-care-adoption/safe-harbor/) (<https://mn.gov/dhs/partners-and-providers/program-overviews/child-protection-foster-care-adoption/safe-harbor/>)
- [Giddu Gala Odeeffannoo Maati fi Dargaggoo](https://parentandteen.com/) (<https://parentandteen.com/>)
- [Qajeelch Daddabarsa Namaa Maatidhaaf \(Faawundeeshinii Polly Klaas\)](http://www.pollyklaas.org/safe/a-parents-guide-to-human-trafficking.pdf) (<http://www.pollyklaas.org/safe/a-parents-guide-to-human-trafficking.pdf>)
- [Giddu Gala Daa'imman Badanii fi Saamamanii NetSmartz](https://www.missingkids.org/netsmartz/) (<https://www.missingkids.org/netsmartz/>)
- [Abdii Qoodame: Da'ima keessanii fi Teekinolojii, Qajeelcha Nageenya Maatii](https://sharedhope.org/wp-content/uploads/2018/11/Designed-Internet-Safety-e-book.pdf) (<https://sharedhope.org/wp-content/uploads/2018/11/Designed-Internet-Safety-e-book.pdf>)
- [Love 146: Qajeelcha Nageenya Intarneetii](https://love146.org/action/online-safety/internet-safety-guide/) (<https://love146.org/action/online-safety/internet-safety-guide/>)
- Weebinari bilisaa Tajaajilawwan Namaa Mummee Minesootaa (Minnesota Department of Human Services) fi MNAdopt dhaan dhiyaate: [Daddabarsa Namaa fi Saamicha Saal-qunnamtiin wal qabatee: Guddisee fi Maatii Guddifaachaatiif Bu'uura](https://www.mnadopt.org/product/1187-webinar-human-trafficking-and-sexual-exploitation-basics-for-foster-and-adoptive-families/) (<https://www.mnadopt.org/product/1187-webinar-human-trafficking-and-sexual-exploitation-basics-for-foster-and-adoptive-families/>).
- Naannoo saaxilamtoonni jiranitti deeggarsa seeraa gochuuf, tajaajiloota seeraa bilisaa onlayinii fi sarch injinii: [LawHelpMN.org Providers and Clinics](https://www.lawhelpmn.org/providers-and-clinics) (<https://www.lawhelpmn.org/providers-and-clinics>)
- [Karoora Nageenya Hotline Daddabarsa Namaa Biyyoolessaa](http://www.humantraffickinghotline.org/faqs/safety-planning-information) (www.humantraffickinghotline.org/faqs/safety-planning-information)

Qajeelchi kun kan qophaa'e 2016-MU-MU-K153 jalatti Muumme Fayyaa Minesootatiin yoo ta'u, Biiroo Saaxilamtoota Yakkaa [Office for Victims of Crime], Biiroo Sagantaa Haqaa [Office of Justice Programs], Muumme Haqaa U.S [U.S Department of Justice] irraa badhaasa argateera. Ilaalchawwanii fi yaadonni qajeelcha kan irratti caqafaman kan namoota gumaacha godhanii yoo ta'u dirqamatti yaada biirichaa yookin poolisiwwan Muumme Haqaa U.S [U.S Department of Justice] bakka hin bu'u.

